

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

«Актуальні проблеми міжнародних відносин»

МАТЕРІАЛИ

*Міжнародної науково-практичної конференції студентів,
аспірантів і молодих вчених*

ЧАСТИНА І

Київ – 2015

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Копійка В. В., директор Інституту міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор – голова оргкомітету;

Дорошко М. С., заступник директора Інституту з наукової роботи, в.о. завідувача кафедри країнознавства, доктор історичних наук, професор;

Задорожній О. В., завідувач кафедри міжнародного права, кандидат юридичних наук, професор;

Манжола В. А., завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики, доктор історичних наук, професор;

Расшивалов Д. П., в. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу, кандидат економічних наук, доцент;

Рижков М. М., завідувач кафедри міжнародної інформації, доктор політичних наук, професор;

Шнирков О. І., завідувач кафедри світового господарства та міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор;

Різніченко В. В., голова Наукового товариства студентів та аспірантів, студент 4 курсу спеціальності «міжнародні відносини» – заступник голови оргкомітету;

Кирилюк О. В., співголова Наукового товариства студентів та аспірантів, аспірантка кафедри міжнародного права;

Рибалко О. О., заступник голови Наукового товариства студентів та аспірантів, студентка 4 курсу спеціальності «міжнародне право».

Актуальні проблеми міжнародних відносин: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 2015. – Ч. 1. – 203 с.

До збірника увійшли тези аспірантів та молодих вчених, представлені на міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Актуальні проблеми міжнародних відносин», яка відбулася 22 жовтня 2015 року в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Роботи опубліковані в авторській редакції. Оргкомітет не несе відповідальності за достовірність інформації та будь-яких відомостей, поданих в рукописах.

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ: ДОСВІД АСЕАН

Сучасні умови світового господарства та наявність гострої конкуренції на міжнародних ринках товарів та послуг змушують держави в особі їх урядів та представників бізнесу цих країн активно застосовувати широкий спектр інструментів, які б дозволили здобути нові переваги та посилити існуючі. Одним з таких інструментів є економічна дипломатія. Наявні дослідження даної сфери діяльності дозволяють виокремити декілька основних її рівнів. До них належать двосторонній та багатосторонній, останній з яких можна розділити на регіональний, груповий та універсальний.

Регіональний є одним із варіантів реалізації багатосторонньої економічної дипломатії, який, як можна зрозуміти з самої назви, здійснюється країнами, що представляють один географічний регіон або знаходяться на відносно незначній віддалі. Прикладами інституційних структур регіональної економічної дипломатії є ранні етапи розвитку інтеграції в Європі впродовж 1960-1970 років та створення Європейського Економічного Співтовариства (ЄЕС), Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА), Південний спільний ринок (МЕРКОСУР), Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).

У вітчизняній науці інтеграційні процеси на європейському континенті є достатньо дослідженими та описаними в профільній літературі. В той же час Азія нерідко залишається за межами поля зору при вивченні розвитку міждержавного економічного партнерства. Зважаючи на значення Азії та її вплив на світові економічні та геоекономічні процеси, вважаємо за доцільне звернути увагу саме на Асоціацію держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).

Підтримуючи позицію ряду японських вчених, до яких належать Е.Сакакібара, Ш.Ямакава, Ш.Сімакура, Е.Моріаі, К.Сасанума, Ш.Суейоші [1, с. 63-119], можемо стверджувати, що завдяки вдалому дипломатичному супроводу в даному регіональному об'єднанні було створено передумови для інтенсифікації

* к.е.н., доцент, докторант кафедри міжнародного бізнесу Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

торговельних, інвестиційних зв'язків та контактів на засадах міжнародного кооперування держав регіону.

АСЕАН була утворена 9 серпня 1967 р. у м. Бангкок разом з підписанням «Декларації АСЕАН», що більш відома під назвою Бангкокська декларація. Безпосередньо державами-засновниками виступили Індонезія, Малайзія, Сінгапур, Таїланд, Філіппіни. Пізніше до них приєднались Бруней-Даруссалам, В'єтнам, Лаос, М'янма, Камбоджа. Попри відносно значний термін функціонування структури, від політичних до реальних економічних кроків учасники перейшли тільки на початку 90-х років ХХ ст., коли в 1992 р. набула чинності Угода про створення зони вільної торгівлі АСЕАН, згідно якої передбачалось поступове зниження митних тарифів впродовж наступних 12-15 років. При цьому застосування достатньо гнучких переговорних умов дозволило розвивати даний напрям міждержавного партнерства без значного ущемлення інтересів держав-учасниць. Так, за 10 років (з 1992 р. по 2002 р.) Бруней-Даруссалам, Індонезія, Малайзія, Сінгапур, Таїланд, Філіппіни досягли зменшення більшості тарифів у взаємній торгівлі до діапазону від 0% до 5%, в той же час скорочення мит за рядом важливих для країн-членів товарних позицій було відтерміновано. В 2013 р. у торгівлі між названими членами АСЕАН на 99,2% товарної номенклатури було скасовано тарифи, а країни, що приєднались в подальшому (Камбоджа, Лаос, М'янма та В'єтнам) ліквідували мита на 72,6% номенклатури у торгівлі всередині АСЕАН, досягнувши середнього митного тарифу в 0,6% [2, с. 7].

Загальна результативність функціонування АСЕАН впродовж останнього часу може бути оцінена за такими показниками як динаміка зовнішньоторговельного товарообороту та інвестиційної активності даного угруповання. За обома названими показниками як у абсолютних так і у відносних значеннях впродовж 1995-2010 рр. спостерігається зростання. За вказаний проміжок часу зовнішньоторговельний товарооборот АСЕАН виріс з 615,3 млн. дол. США. [3, с. 56-57] до 2009,1 млн. дол. США [4, с. 56] або в 3,3 рази, а надходження прямих іноземних інвестицій – з 28,2 до 100,4 млрд. дол. США [3, с. 83].

На відміну від NAFTA та МЕРКОСУР, АСЕАН активно працює над просуванням своїх економічних інтересів (маємо на увазі саме АСЕАН в цілому, а не окремих її країн-учасниць) в інших державах. Контакти по лінії економічної дипломатії встановлено з Австралією, Індією, Канадою, Китаєм, Новою Зеландією, Республікою Корея, Росією, США, Японією, ЄС. В кінці 2012 року 10 членів Асоціації держав Південно-Східної Азії АСЕАН і 6 їх партнерів по зоні вільної торгівлі (Австралія, Китай, Індія, Японія, Республіка Корея і Нова Зеландія) почали переговори про нову зону вільної торгівлі з додатковими партнерськими функціями в майбутньому під назвою Регіональне всеосяжне економічне партнерство.

Крім того, АСЕАН поступово розширила сферу дії регіональної економічної інтеграції з її основними партнерами – Китаєм, Республікою Корея та Японією – за допомогою партнерської програми співробітництва АСЕАН+3. Сьогодні Саміт Східної Азії включає в себе ці три країни, на додаток до Австралії, Індії та Нової Зеландії, а АСЕАН має підписані угоди про зони вільної торгівлі з усіма країнами регіону. Все це дає підстави стверджувати про успішність та ефективність регіональної економічної дипломатії в Південно-Східній Азії. Крім того, досвід застосування дипломатичного інструментарію при забезпеченні регіональних інтеграційних процесів може становити інтерес для подальших досліджень в контексті вітчизняних євроінтеграційних процесів.

Список використаних джерел

1. Yusuf S. Global Change and East Asian Policy Initiatives / Shahid Yusuf, M. Anjum Altaf, Kaoru Nabeshima. – Washington, D.C.: World Bank, 2004. – 452 p.
2. ASEAN Community in figures Special Edition 2014. – ASEAN Secretariat: Jakarta, 2014. – 94 p.
3. ASEAN Statistical Yearbook 2008. – ASEAN Secretariat: Jakarta, 2008. – 272 p.
4. ASEAN Statistical Yearbook 2014. – ASEAN Secretariat: Jakarta, 2014. – 236 p.

ЗМІСТ

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

Ворчакова І.

Міжнародний лобізм у системі світової політики..... 4

Осадча О.

Відносини Росія-ЄС у контексті сучасних трансформацій європейського безпекового простору 8

Фесенко М.

Консолідація суб'єктів світ-системи як умова сталого розвитку людства 12

David Sukhiashvili

New Tools In Russia's Foreign Policy..... 16

Гаспарян А.

Особливості позиції ФРН щодо проблеми біженців 19

Зименкова В.

Процес трансформації в Киргизстані: роль США та Росії 23

Ковбень М.

Вплив розширення МЕРКОСУР на стабільність регіональної системи безпеки в Південній Америці 27

Компанієць О.

Утворення кластерів держав, що втратили дієздатність, як загроза міжнародній безпеці..... 31

Кононенко М.

Встановлення КНР системи «дружніх відносин» та «стратегічного партнерства» з державами Перської затоки на двосторонньому рівні..... 35

Корж Ю.

Гуманітарна складова врегулювання міжнародних конфліктів 39

Магеррамова Ю.

Роль США у сфері безпеки регіону Перської затоки 42

Олійник Ю.

Українська присутність у Тропічній Африці – інтереси та перспективи 46

Ощипок І.

Зовнішньополітична стратегія і тактика президента США Б. Обама 49

Пугачова Д.

Ініціатива Європейського Союзу «Північний вимір» 53

Слєпцова К.

Публічна дипломатія ЄС: контекстуалізація та розуміння..... 56

Спиридонова К.

Незалежні інститути та механізми діяльності ОБСЄ у людському вимірі як фактори формування безпекової спільноти..... 60

Швечикова Я.

Роль та місце України в сучасному європейському регіональному комплексі безпеки..... 64

КРАЇНОЗНАВСТВО

Кондратенко О.

Сирійський конфлікт та геополітичні інтереси Російської Федерації..... 67

Аркан І.

Життя в гармонії зі світом як традиційна світоглядна концепція Індії..... 71

Дирда А.

Співробітництво Фінляндії та НАТО після анексії Криму Російською
Федерацією..... 74

Рой А.

Співпраця країн Центральної Америки у сфері охорони культурної
спадщини 78

Izevbokun Osarumen

History's Reality of Humanitarianism 81

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ДИПЛОМАТІЯ

Опанасюк О.

Форми та методи сучасної дипломатії 85

Глібова С.

Роль діаспори в культурній дипломатії Італії 90

Аль-Азаві Хайдер Аділ Кадім

Чорноморський регіон як геополітична реальність..... 94

Полещук Т.

Відносини Індії з Радою співробітництва арабських держав Перської
затоки 98

Ткач Т.

Політизація гуманітарної діяльності як загроза міжнародній безпеці 101

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Басиста А.

Концепція позитивних дій та права людей з інвалідністю 104

Бек М.

Принципи-гарантії прав та інтересів зондованих держав під час здійснення діяльності з дистанційного зондування землі з космосу..... 107

Власюк В.

Проблема відсутності запобіжного механізму щодо можливості зловживання «обов'язком захистити»..... 111

Герасимчук Н.

Право справедливості в діяльності міжнародних інституцій..... 115

Келестин М.

Міжурядові дослідницькі групи по сировинних товарах 119

Кирилюк О.

Саморегулювання як спосіб міжнародної правотворчості в інформаційній сфері..... 123

Ксьондзик К.

Міжнародні стандарти захисту соматичних та репродуктивних прав людини у практиці ЄСПЛ..... 127

Павко Я.

Інституційний механізм міжнародно-правового регулювання співробітництва держав в Арктиці 130

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Козачук Н.

Правові аспекти протидії зловживанню правами на патенти, що необхідні для стандартів, у Китаї..... 136

Скок Л.

Поняття «порядок спадкування» та його види..... 140

Цірат К.

Сучасні тенденції уніфікації міжнародного контрактного права 144

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Олійник О.

Перспективи перетворення юаня на резервну валюту: виклики та можливості для України 149

Фліссак К.

Регіональна економічна дипломатія: досвід АСЕАН..... 154

Андріяш М.

Аналіз проекту податкової реформи України в контексті ратифікації Угоди про асоціацію з ЄС 157

Сікорський Ю.

Роль ТНК та ПІІ у трансформації міжнародного ринку праці 161

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС

Морозов В.

Рамкові умови регулювання медицини і фармацевтики у ФРН 165

Приятельчук О.

Особливості національного стилю менеджменту у Франції 167

Рудковський О.

Принципи та методи ефективного корпоративного регулювання економічної безпеки..... 172

Білоус А.

Застосування систем менеджменту «just in time» та «канбан» на виробничих підприємствах 175

МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ

Шкуренко К.

Проблема інформаційної безпеки в умовах глобалізації 178

Слободяник О.

Комунікативні технології політичного представництва міжнародних акторів у сучасному світі 182

Авраменко В.

Особливості європейського вектора євроатлантичної політики Франції в період правління Ніколя Саркозі 186

Кирилко Д.

Стан відносин та перспективи співпраці Азербайджанської республіки та Європейського Союзу 190

Мазурець Ю.

Політика енергетичної незалежності України: сучасний стан та перспективи..... 194